

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

Białystok, 27 listopada 2012r.

PS-V.431.59.2012.MG

Pani Izabela Łoszevska
Kierownik Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Stawiskach

Uprzejmie informuje, że w wyniku kontroli doraźnej przeprowadzonej w dniach 5 i 6 listopada 2012r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Stawiskach przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, dokonano ustaleń opisanych szczegółowo w protokole kontroli, której przedmiotem były formy pomocy udzielane mieszkancom wsi Hipolitowo, ze szczególnym uwzględnieniem pracy socjalnej - zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r., Nr 175, poz. 1362 ze zm.).

Ustaleń w toku czynności kontrolnych dokonano na podstawie dokumentów znajdujących się w posiadaniu Ośrodka tj., akt dotyczących udzielania stronie pomocy przez Ośrodek, dziennika korespondencyjnego, ewidencji wyjść służbowych oraz wyjaśnień Pani Izabeli Łoszevskiej – kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawiskach oraz Pani Teresy Zaręby – starszego pracownika socjalnego.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym przez Panią w dniu 19 listopada 2012 r. przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami. Oceny dokonano przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli. Stwierdzono, że nieprawidłowości stanowiły działania lub zaniechania, które z punktu widzenia kryteriów kontroli, są nielegalne i nierzetelne i powodują następstwa dla kontrolowanej działalności w aspekcie wykonania zadań.

Ustalono, że:

- Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej realizuje 4 pracowników socjalnych (3,5 etatu). Gminę Stawiski zamieszkuje 6579 mieszkańców (według stanu na 05.11.2012r.). Stan zatrudnienia pracowników socjalnych w Ośrodku spełnia normy określone w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na dwa tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników. Aktualnie na jednego pracownika przypada około 120 rodzin.

- Kierownik jednostki i pracownicy socjalni, posiadają wymagane kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach.

- Pracownicy socjalni oraz kierownik Ośrodka uczestniczyli w ostatnich latach, w szkoleniach dotyczących przemocy w rodzinie, pieczy zastępczej, ekonomii społecznej, prac komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz spotkaniach i konferencjach organizowanych

przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie – nie uczestniczyli jednak w szkoleniach metodycznych z zakresu pracy socjalnej.

- W zakresie dostępu do przepisów prawa pracownicy Ośrodka korzystają z elektronicznej wersji Systemu Informacji Prawnej LEX, która nie jest na bieżąco aktualizowana.

- Ewidencja wyjść służbowych pracowników Ośrodka, prowadzona była od 2010r. Odnotowywano w niej wyjścia służbowe pracowników oraz osób towarzyszących (pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie, kuratora zawodowego) – m.in. w sprawach dotyczących strony. W okresie wcześniejszym nie prowadzono ewidencji wyjść służbowych pracowników, zgłaszali oni kierownikowi Ośrodka, wyjścia w teren na bieżąco. Nie wszystkie wyjścia służbowe do rodziny były rejestrowane w ewidencji (15 wyjść zarejestrowano), w tym w 7 przypadkach nie sporządzono wywiadu środowiskowego, jak również notatki służbowej z pobytu w środowisku. Wyjścia, które nie były rejestrowane w ewidencji, dokumentowano poprzez sporządzenie notatki służbowej (dot. 23 wizyt w środowisku). Do 2008r. w dokumentacji dotyczącej przyznawania pomocy rodzinie, nie stwierdzono notatek służbowych, natomiast działania podejmowane w stosunku do rodziny dokumentowano w wywiadach środowiskowych.

- Współpraca z instytucjami min. kuratorami zawodowym i społecznym, służbą zdrowia, szkołami, z Policją, społecznością lokalną polegała na kontakcie bezpośrednim, wymianie pism oraz rozmowach telefonicznych. Stwierdzono brak w aktach strony dokumentów wskazujących na współpracę z kuratorem społecznym.

- Pomocy udzielano z urzędu jak również na wniosek strony. Postępowania w sprawach świadczeń określonych w ustawie o pomocy społecznej, zakończone decyzjami administracyjnymi przeprowadzane były, poza przypadkami stwierdzonymi poniżej, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności: sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa wnioskodawców ustalona była na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej oraz § 7 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19.04.2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego – Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.), ponadto wywiady środowiskowe przeprowadzono w terminie określonym w § 2 ww. rozporządzenia oraz § 2 rozporządzenia z dnia 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 27, poz. 138). Decyzje administracyjne podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa. Wydane decyzje administracyjne zawierają elementy określone w art. 107 § 1 kpa.

Nieprawidłowości w zakresie postępowania w sprawach świadczeń określonych w ustawie o pomocy społecznej, zakończonych decyzjami administracyjnymi polegały na:

- w jednym przypadku decyzję wydano niezgodnie z terminem określonym w art. 35 § 3 kpa, nie zastosowano art. 36 kpa w celu zawiadomienia strony o niezalatwieniu sprawy w terminie, nie podając przyczyny zwłoki i nie wskazując nowego terminu załatwienia sprawy. Decyzji nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności (art. 108 kpa) - str. 5 protokołu kontroli,
- w czterech przypadkach stwierdzono trudną sytuację materialną rodziny i brak możliwości zabezpieczenia rodzinie podstawowych potrzeb – pomimo to nie przyznano pomocy w formie zasiłku okresowego na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej – str. 5 i 6 protokołu,
- w jednym przypadku brak dokumentów potwierdzających wysokość i źródła dochodu – str. 6 protokołu,

- w jednym przypadku dowód w postaci odcinka renty rodzinnej oraz alimentów, nie jest zgodny z terminem określonym w art. 8 ust. 3 – str. 6 protokołu.

- Biorąc pod uwagę całość dokumentacji, zapisy dokonywane w wywiadzie środowiskowym przez starszego pracownika socjalnego w części (VII) dotyczącej „oceny sytuacji osoby/rodziny i wniosków pracownika socjalnego”, złożoną sytuację rodziny oraz brak współdziałania strony w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej można stwierdzić, że działania podejmowane przez Ośrodek miały na celu realizowanie zadania, zgodnie z definicją pracy socjalnej, zawartą w art. 6 pkt 12 oraz art. 45 ustawy o pomocy społecznej. Stwierdzono, jednak że odzwierciedlenie podejmowanych działań w dokumentacji prowadzonej przez starszego pracownika socjalnego, w szczególności, w części dotyczącej opisu pracy socjalnej, następowało w znikomym stopniu. W części wywiadów, jak też i notatek służbowych brak jest wniosków z dokonanych ustaleń dotyczących dalszej pracy z rodziną, stwierdzano w nich stan faktyczny jaki zastał pracownik socjalny w domu strony. Jednocześnie stwierdzono brak w aktach strony dokumentów wskazujących na dalsze działania Ośrodka, mające na celu wyjaśnienie sytuacji opisanej w notatce służbowej, sporządzonej dnia 02.12.2008r. przez starszego pracownika socjalnego.

- Ośrodek w 2006r. podejmował w stosunku do rodziny działania w ramach interwencji kryzysowej, na podstawie art. 47 ust. 1 i 3 ustawy o pomocy społecznej.

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości jest brak należytej staranności przy załatwianiu spraw, niewłaściwe stosowanie obowiązujących przepisów prawa, wynikające z błędnej ich interpretacji, bądź ich nieznajomości, w szczególności ustawy o pomocy społecznej, utrudniony dostęp do aktualnych źródeł prawa oraz niewystarczający nadzór bezpośredniego przełożonego nad załatwianiem spraw przez podległych pracowników.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialny jest kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawiskach.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuje kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawiskach do:

1. Zgłaszania do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie zapotrzebowania dotyczącego szkoleń, w tym metodycznych, ze szczególnym uwzględnieniem pracy socjalnej.
2. Podjęcia kroków, w celu zapewnienia pracownikom dostępu do korzystania z aktualnych źródeł prawa.
3. Przeorganizowania pracy Ośrodka, w celu zapewnienia bardziej efektywnego realizowania założeń pracy socjalnej.
4. Rzetelnego ewidencjonowania wyjść służbowych, odzwierciedlającego przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz realizowaną pracę socjalną, oraz inne działania z zakresu udzielonego wsparcia, także w formie notatek służbowych.
5. Formułowania wniosków z wizyt w środowisku, co do dalszych działań na rzecz rodziny i współpracy z nią, mających na celu wsparcie strony w przezwyciężeniu trudnej sytuacji, m.in. poprzez wykorzystywanie narzędzia do realizacji pracy socjalnej, w postaci kontraktu socjalnego.

6. Rozpatrywania wniosków o pomoc co do istoty, a także po przeanalizowaniu potrzeb wszystkich członków rodziny.
7. Rozpatrywania możliwości przyznania świadczeń obligacyjnych mających charakter okresowy, w sytuacji gdy zachodzą przesłanki do ich udzielenia.
8. Ustalania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osoby lub rodziny na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b oraz w sposób określony w art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
9. Wydawania decyzji, zgodnie z terminem określonym w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071, ze zm.), stosowania art. 36 kpa., w celu zawiadomienia strony o niezalutwieniu sprawy w terminie, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.
10. Stosowania art. 108 kpa. w sytuacjach tego wymagających.
11. Dokumentowania realizowanej współpracy z instytucjami (Policją, szkołami, Sądami, służbą zdrowia, NGO i innymi).
12. Niezwłocznego podejmowania działań, w sytuacjach gdy zachodzi podejrzenie możliwości popełnienia przestępstwa, tj. powiadamiania Organów ścigania.
13. Wzmocnienia nadzoru nad podległymi pracownikami w zakresie realizacji zadań.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej przysługuje Pani, jako osobie kierującej kontrolowaną jednostką, prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski

/-/

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Burmistrz Stawisk